1. Number of pages 144
2. Date of [illegible] 25-5-37
3. [illegible]
M.R.O. 1—89,000—16-1(-39.. 4

MADRAS RECORD OFFICE.

Government of Madras.

Public DEPARTMENT.

G.O. No. 1625 Press / Mis.

Dated 25-10- 19 1871

Not to be folded or roughly handled

No. 144. Read the following letter from the Acting Collector of South Canara to the Secretary to Government, Revenue Department, Fort St. George, dated Beltangadi, 12th October 1871, No. 1369 :—

I have the honour to forward, for the consideration of Government, a petition addressed to His Excellency the Governor in Council by the inhabitants of this district objecting to the transfer of South Canara to the Bombay Presidency, and requesting that their petition may be forwarded to the Secretary of State.

2. Accompanying the petition is a letter from the District Committee, in which they state that the petition is still in course of signature in the district.

3. The members of the District Committee and many of the persons who have signed the petition are very influential men and large landed proprietors, and fit representatives, therefore, of the Canara proprietors. I may add also that from my own knowledge the objections to the transfer are general throughout the district.

4. The orders of Government on the telegram addressed to His Excellency the Governor by Laxumana Prabhu have been communicated to him, and, in accordance with the Order of Government in the Public Department, dated the 25th ultimo, No. 1456, an official denial of the truth of the rumour will be published in the next District Gazette.

From the District Committee, to the Acting Collector of South Canara, dated Mangalore, 28th September 1871.

On behalf of the landowners, ryots, merchants, and other inhabitants of South Canara, we, the members of the Committee appointed at a general meeting of the inhabitants held on the 8th instant, most respectfully beg you will be pleased to forward the accompanying memorial to the Right Honourable the Governor in Council with your favourable remarks. As the signatures of the people in remote parts of the district have not yet been received, we beg to be permitted to submit them as they are obtained.

To

THE RIGHT HON. FRANCIS BARON NAPIER, K. T.,
Governor and President in Council, Fort St. George,
Madras.

The humble Memorial of the Landed Proprietors, Merchants, and other Inhabitants of the District of South Canara.

MAY IT PLEASE YOUR LORDSHIP,

Your Lordship's Memorialists, the representatives of the whole district of South Canara, having heard that the transfer of this district to the Bombay Government is under contemplation, beg most respectfully to submit to your Lordship's favourable consideration that the proposal is unnecessary and calculated to prove detrimental to the well-being of the community.

Since the acquisition of this province by the British Government its affairs have been administered by officers who have had full experience of the manners, customs, wants, and interests of the people. Acts and Regulations suited to the peculiarities of the district and the interests of its population have been introduced from time to time, and the minds of the people have been, by conciliatory means, fully reconciled to the mode of administration now adopted. Under the stability

and certainty of these Regulations and process of the Courts innumerable estates have been acquired by purchase and lacs of Rupees laid out upon them.

If your Lordship's Memorialists rightly remember, the question of transferring this province to Bombay was agitated and finally decided to the advantage of the people after a lengthened correspondence during the time when Mr. T. L. Blane was the Collector of this district. The boundaries between the two Presidencies were settled by the retransfer to this district of the Kundapur Taluq from Bombay when Mr. Cadell was the Collector. The circumstances that necessitated the transfer of North Canara to the Western Presidency were chiefly that the province bisects the cotton tracts of Dharwar and the sea coast, and the merchants of Bombay who deal in that commodity find it inconvenient to transport their merchandize through another Presidency. No such inconveniences are experienced in consequence of South Canara being attached to the Madras Presidency.

On the other hand, the opening of the railway between Madras and Beypore on the one side and Bangalore on the other has greatly encouraged the private trade of the district. Cotton goods manufactured along the Eastern Coast and the Central Districts of Salem, Cuddapah, Bellary, and Mysore, as well as many other commodities for use in this district, are freely introduced by the facilities of communication now afforded. The proposed extension of the railway to Cannanore and Mercara will no doubt greatly tend to improve the prosperity of this province.

In point of distance South Canara is nearer to Madras than to Bombay. It takes twice as long for a letter to go by post from Mangalore to Bombay as from Mangalore to Madras. The only easy and safe means of journey from this place to Bombay is by sea; but this mode of communication is cut off nearly half the year in consequence of the heavy monsoon of the Western Coast. To this is added the great difficulty experienced all the year round of transporting cargo across the Mangalore Bar. The long and tedious inland journey through unfrequented countries is beset with many inconveniences and consequent loss and delay to traders. On the other hand, the road from Mangalore to Bangalore *via* Mercara is open to passengers and transit of goods at all seasons, which is a matter of great convenience to the people of this district, enabling them thus to reach the seat of Government when they may have grievances to represent and suits to defend under the same Code of Regulations as of Madras.

As far as your Lordship's Memorialists can learn, the local laws of the Bombay Presidency widely differ from those of Madras, the majority of them having been enacted for the administration of provinces whose landed tenures considerably differ from those of Canara; the very habits and customs, too, of the inhabitants of this district are unlike those of neighbouring countries.

South Canara has, with many of its peculiarities, its peculiar laws, customs, and mamools, such as the Aliyasantana and Maramakattaya among the Hindoos and Hennumula among the Moplahs. These are to a certain extent prevalent in several districts of the Madras Presidency, best known to both Government and Judges and by whom they have been all along well administered. But such laws and mamools are unknown in the Bombay Presidency.

Your Lordship's Memorialists, for the last three quarters of a century, were placed under the administration of the Madras Government, and their wants and interests have been duly supplied and cared for by men who had full experience of the district, and who were Members both in the Revenue Board and the Council, and who, in fact, were representatives of this district. In case of the transfer of this district to Bombay, your Lordship's Memorialists will lose the important services not only of these but those of the Collectors, Assistant Collectors, and Judges who belong to this district and have gained great popularity among the people.

Your Lordship's Memorialists therefore beg to assure your Lordship that as the transfer of this district to the Bombay Government will no doubt create a disruption of relations—social, commercial, and political,—they are altogether averse to it, and that they are perfectly satisfied with the Government of the Madras Presidency, who have hitherto watched the interest of this province to

Proceedings of the Madras Government, Public Department,
25th October 1871.

the satisfaction of its inhabitants, whose wants and grievances are best known to them. Your Lordship's Memorialists request that this memorial may be submitted for consideration to His Grace the Duke of Argyll, Secretary of State for India.

Your Lordship's Memorialists will ever pray.

MANGALORE,
15*th September* 1871.

No. 145. ORDER THEREON, 25th October 1871, No. 1625.

Ordered that the memorial be transmitted, as desired, to the Right Honourable the Secretary of State for India.

2. The Government observe that the Collector has already been authorized to notify in the District Gazette that so far as this Government have been able to ascertain no such transfer as is deprecated is contemplated.

(True Extract.)

Under Secretary to Government.

To the Collector of South Canara.

Ed. A. S. Rodgers.

Govt. of Madras

PUBLIC.

To

THE COLLECTOR OF SOUTH CANARA.

Dated October, 25th.

Read.

G. O., 25th October 1871, No. 1625.

OCTOBER.
Nos. 144-145.
4

Directing that the memorial from the inhabitants of South Canara, objecting to the transfer of that district to the Bombay Presidency, be transmitted to the Secretary of State.

TO

The Right Honorable Francis Baron Napier, K. T.

Governor and President in Council, Fort St. George, Madras.

The humble Memorial of the Landed Proprietors, Merchants and other Inhabitants of the District of South Canara.

May it please Your Lordship,

Your Lordship's Memorialists, the representatives of the whole District of South Canara, having heard that the transfer of this District to the Bombay Government is under contemplation, beg most respectfully to submit to your Lordship's favourable consideration that the proposal is unnecessary and calculated to prove detrimental to the well-being of the community.

Since the acquisition of this Province by the British Government its affairs have been administered by officers, who have had full experience of the manners, customs, wants, and interests of the people. Acts and Regulations suited to the peculiarities of the District and the interest of its population, have been introduced from time to time, and the minds of the people have been, by conciliatory means, fully reconciled to the mode of administration now adopted. Under the stability and certainty of these Regulations and process of the Courts innumerable estates have been acquired by purchase, and lacs of rupees laid out upon them.

If your Lordship's Memorialists rightly remember, the question of transferring this Province to Bombay was agitated and finally decided to the advantage of the people after lengthened correspondence during the time when Mr. T. L. Blane was the Collector of this District. The boundaries between the two Presidencies were settled by the re-transfer to this District of the Kundapur Talook from Bombay when Mr. Cadell was the Collector. The circumstances that necessitated the transfer of North Canara to the Western Presidency were chiefly that the province bisects the cotton tracts of Dharwar and the sea-coast, and the merchants of Bombay who deal in that commodity find it inconvenient to transport their merchandise through another Presidency. No such inconveniences are experienced in consequence of South Canara being attached to the Madras Presidency.

On the other hand, the opening of the Railway between Madras and Beypoor on the one side, and Bangalore on the other has greatly encouraged the private trade of the District. Cotton goods manufactured along the Eastern Coast, and the Central Districts of Salem, Cuddapah, Bellary, and Mysore, as well as many other commodities for use in this District are freely introduced by the facilities of communication now afforded. The proposed extension of the Railway to Cannanore and Mercara will no doubt greatly tend to improve the prosperity of this province.

In point of distance South Canara is nearer to Madras than to Bombay. It takes twice as long for a letter to go by post from Mangalore to Bombay as from Mangalore to Madras. The only easy and safe means of journey from this place to Bombay is by sea; but this mode

of communication is cut off nearly half the year in consequence of the heavy monsoon of the Western Coast. To this is added the great difficulty experienced all the year round of transporting cargo across the Mangalore bar. The long and tedious inland journey through unfrequented countries is beset with many inconveniences and consequent loss and delay to traders. On the other hand, the road from Mangalore to Bangalore via Mercara is open to passengers and transit of goods at all seasons, which is a matter of great convenience to the people of this District enabling them thus to reach the seat of Government when they may have grievances to represent and suits to defend, under the same Code of Regulations as of Madras.

As far as Your Lordship's Memorialists can learn, the local laws of Bombay Presidency widely differ from those of Madras, the majority of them having been enacted for the administration of Provinces whose landed tenures considerably differ from those of Canara; the very habits and customs too of the inhabitants of this District are unlike those of neighbouring countries.

South Canara has with many of its peculiarities, its peculiar laws, customs, and mámuls, such as the Aliyasantána and Maramakattáya among the Hindus, and Hennumúla among the Moplas. These are to a certain extent prevalent in several Districts of the Madras Presidency, best known to both Government and Judges and by whom they have been all along well administered. But such laws and mámuls are unknown in the Bombay Presidency.

Your Lordship's Memorialists for the last three quarters of a century were placed under the administration of the Madras Government, and their wants and interests have been duly supplied and cared for by men who had full experience of the District and who were members both in the Revenue Board and the Council, and who in fact were representatives of this District. In case of the transfer of this District to Bombay, Your Lordship's Memorialists will lose the important services not only of these but those of the Collectors, Assistant Collectors, and Judges who belong to this District, and have gained great popularity among the people.

Your Lordship's Memorialists therefore beg to assure Your Lordship that as the transfer of this District to Bombay Government will no doubt create a disruption of relations, social commercial, and political, they are altogether averse to it, and that they are perfectly satisfied with the Government of Madras Presidency who have hitherto watched the interest o this province to the satisfaction of its inhabitants whose wants and grievances are bes known to them. Your Lordship's Memorialists request that this Memorial may be submitted for consideration to His Grace the Duke of Argyll, Secretary of State for India.

Your Lordship's Memorialists will ever pray.

Mangalore
15th September 1871.

Signed by some Thousands
With humble respects

President of the
Committee.

To
W. Huddleston Esqr
Madras.

Printed at the Basel Mission Press, Mangalore.

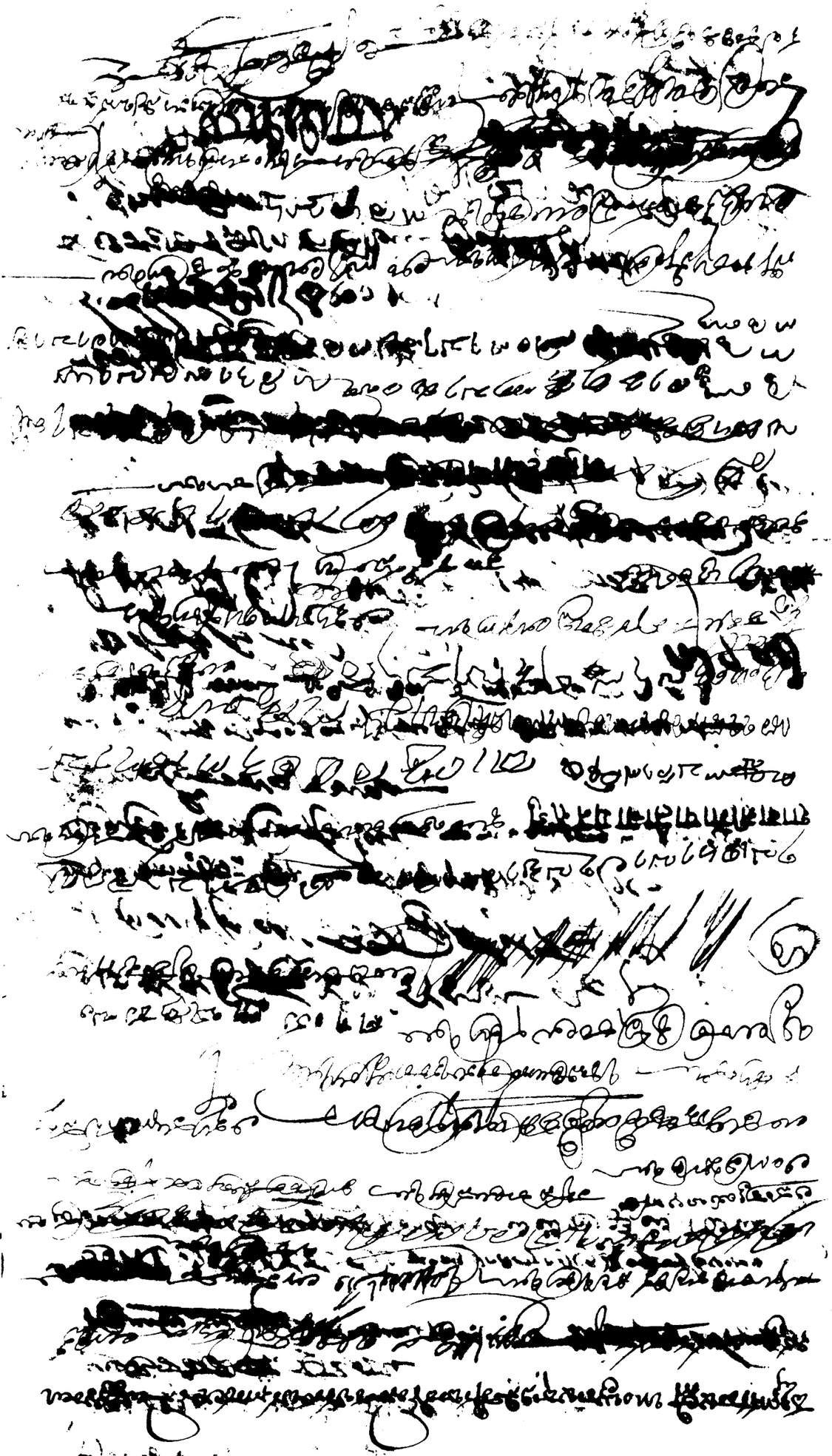

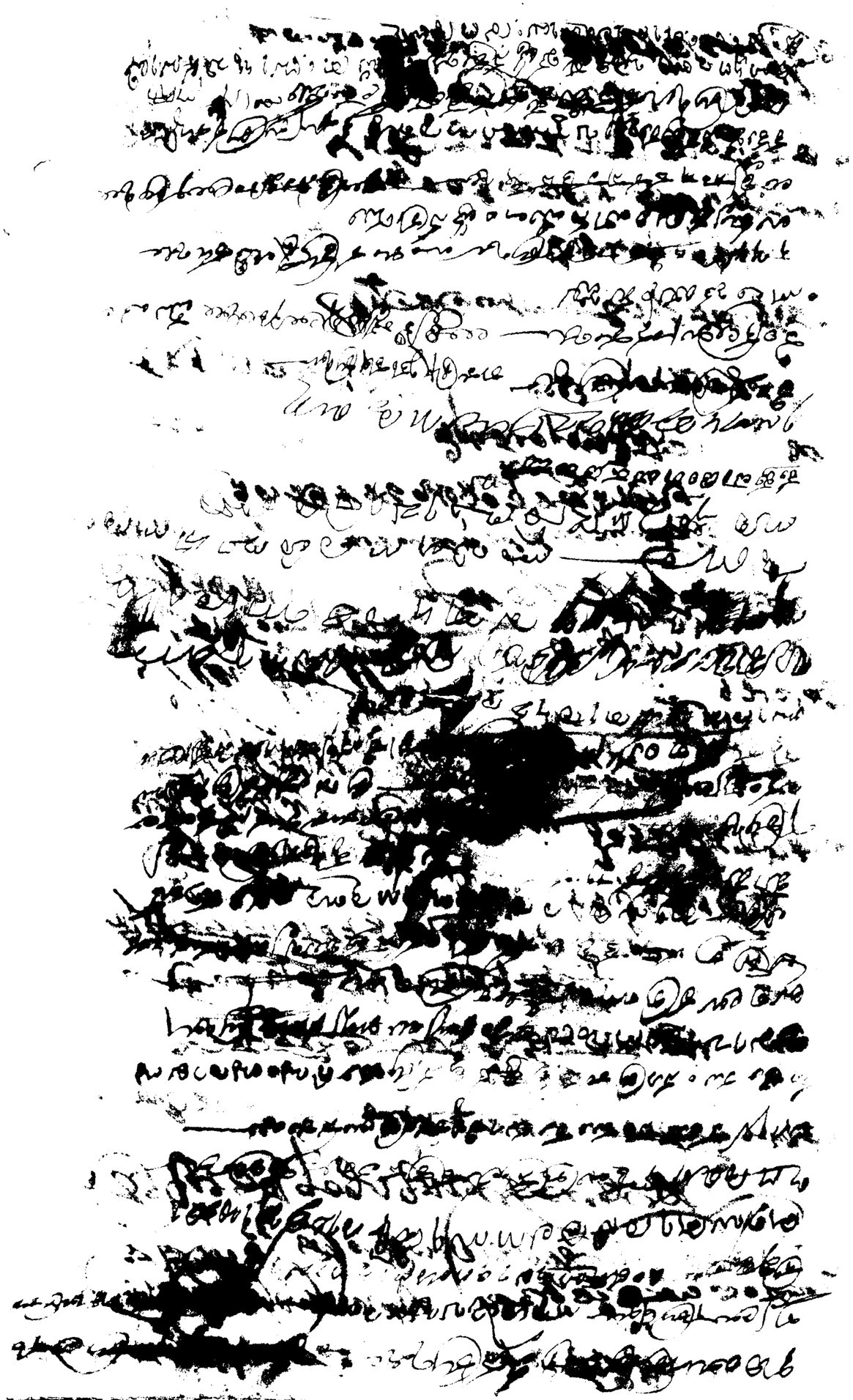

K. Anandaram

K. Venkatesha

K. Mookund Rao

K. Ramachandra Raya

K. M. Ananthaya

K. Anand Rao

To
C. Webster Esqre
Acting Collector of
South Canara.

Sir,

On behalf of the Committee appointed for petitioning against the rumoured transfer of the District of South Canara to Bombay we beg to send some more sheets containing the signatures of some of land holders in the District for incorporation with those already submitted with the Memorial dated 15th September and beg you will be pleased to forward them on to Govt.

We beg to remain,
Sir,
Your Most Obdt Servants,

Mangalore
28th October 1871

L. Mascarenhas
President of the Committee

Endorsement

1871 Oct 28
Letter from the Petitioners
Requesting Signatures
Petitioners
Secretary to Government
Fort St George
28th October 1871
Read

Letter addressed to the Secretary to the Government of Madras & the initialling of the District of South Canara. Sheets to be transmitted to the Govt. of Bombay.

In Pol 28/10/71

(19)

No. 1463.

South Canara Collr's Office, Cir-
cuit, Bareoor, 2d Novr 1871.

From

A. M.c G. Webster Esqre
Ag Collector of South Canara.

To

The Honble R. S. Ellis C.B.
Chief Secretary to Govt.
Public Department,
Fort St. George.

Sir,

In continuation of my letter dated 12th ultimo, No. 1369, I have the honor to forward a letter from the Petition Committee enclosing seventy-nine sheets containing 1282 signatures to the Petition.

2. I have informed the Secretary that the papers now out for signature should be called in, as after the official denial of the truth of the rumour any further agitation in the matter seems to be inexpedient, and likely to again unsettle the minds of the inhabitants.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obedt Servt.

A. M.c G. Webster
Ag Collector

Recd 5 Nov

A. McWebster Esqre.

Acting Collector of

South Canara.

Sir

We on behalf of the Land
holders, Ryots, Merchants and
other inhabitants of South Canara,
are the Members of the Committee
appointed at a general Meeting of
the inhabitants held on the 8th instant
respectfully beg you will
be pleased to forward the accom-
panying Memorial to the Right
Honorable the Governor in Council
with your favorable remarks. As
the Signatures of the people in remote
parts of the District have not yet
been received we beg to be permitted
to submit them as they are
obtained

We

To
The Hon'ble
W. C.

A. M. Webster Esqre
Acting Collector of
South Canara

Sir,

On behalf of the Committee appointed for petitioning against the rumoured transfer of the District of South Canara to Bombay, we beg to send again a sheet containing the Signatures of some of the land holders in the District, since received, for incorporation with those already submitted in Memorial dated 15th September last, and beg you will be pleased to forward them on to Government.

Mangalore
21st November 1871.

We beg to remain,
Sir,
Your most obed. Servants,

[illegible]

[illegible]

Encl. 1

1871 Dec

In a letter from the Acting Collector of South Canara
Secretary to Government
Dated 21st November 1871
Recd 30th Do
In R. No. 1305

In P.D. 30th Do
In R. No. 1306

Letter from the District Committee submitting the Memorial of the inhabitants of South Canara praying against the transfer of the District to Bombay & requesting permission to submit the further signatures of the people in one sheet [illegible] of the Petitioners.

Enclosure
In a letter from the Acting
Collector of South Canara to the
Chief Secretary to Government,
Public Department, Fort St. George
dated 6th December 1871.
No. 1593.

Letter from the Petition Committee
enclosing a sheet containing
further signatures to the Memorial
against the transfer of S. Canara
to the Bombay Presidency.

In Public 2542/71.

No. 1598

South Canara Collector's Office,
Mangalore, 6th December 1871.

127

From

A. McC. Webster Esquire,
Ag. Collector of South Canara.

To

Hon'ble R. S. Ellis, C.B.
Chief Secretary to Government,
Public Department,
Fort Saint George.

Sir,

In continuation of my letter dated the 2d Ultimo, No. 1463, I have the honor to forward a letter from the Petition Committee, enclosing another sheet containing signatures to the Memorial of the Inhabitants of this District, deprecating its transfer to the Presidency of Bombay.

I have the honor to be,

[redacted]

Your most obedt. Servant,

A. McC. Webster
Acting Collector.

ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ.

A CANARESE FORTNIGHTLY
OF INSTRUCTION AND GENERAL NEWS.

"ಚೋದಯಿತ್ರೀ ಸೂನೃತಾನಾಮ್ |
ಚೇತಂತೀ ಸುಮತೀನಾಮ್ ||"
ಪ್ರಿಯ ಸತ್ಯವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವಂಥವಳು, ಸುಬುದ್ಧಿ ವಂತರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂಥವಳು.

VOL. I.	15th SEPTEMBER 1871.	No. 14.
ಪುಸ್ತಕ ೧.	೧೫ನೇ ಸಪ್ತೆಂಬರ ೧೮೭೧.	ಅಂಕೆ ೧೪.

THE TRANSFER OF SOUTH CANARA TO BOMBAY.

ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡವು ಬೊಂಬೈ ಖಾತೆಗೆ ಶೇರಿಸುವ ವಿಷಯ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಾರ್ತೆಯು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಮುಂಜೆ ವರ್ತಮಾನಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು, ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂದುಕೊನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಹೆದರಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೀತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಅದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗವಾದ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸರಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಬೇಸಾಯಜನರ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಮನಸ್ಸು ಕಂಗಾಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣವಿರದೆ ಅಲ್ಲ. ಬೊಂಬೈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗಳು ಪೈಮಾಯಸಿ ಮಾಡಿ, ಗಡಿಗಳು ಹಾಕುವದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಡೊಂಕಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಕಿ ಬೇರೆಜು ಹೆಜ್ಜು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗಡಿಕಲ್ಲುಗಳು ಹೆಜ್ಜು ಹಾಕಿ, ಅವುಗಳ ಖರ್ಚು ಭೂಮಿಯ ಧನಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಬರೇ ರಹಿತರಿಗೆ ನಷ್ಟ. ಭೂಮಿಯ ಬೇರೆಜು ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಪೈಮಾಯಸಿ ಮಾಡುವವರ ಹೇಳಿಕೆ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ರಹಿತರು ಇವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಜ್ಜು ಬೇರೆಜು ಆಗುವ ಹಾಗೂ, ಕಲ್ಲಿನ ಕ್ರಯವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ರಹಿತರು ಕೊಟ್ಟ ಕಲ್ಲುಗಳು ಪಸಂದು ಮಾಡದೆ ವ್ಯರ್ಥ ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವು ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯ ಮೂಲಗಾರರನ್ನು ಹೆಜ್ಜು ಘಾಬ್ರಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದೆ. ಬೊಂಬೈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಮೂಲಗಾರರು ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆ ರಹಿತರಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಯಾವನೊಬ್ಬ ಮೂಲಗಾರನು ಬೇರೆಜು ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ, ಭೂಮಿ ಲೈಲಾಮಿಗೆ

ಹಾಕಿ, ಬೇರೆಜು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಡುತ್ತಾರಂತೆ. ಪೈಮಾಯಸಿ ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಮಾಡ ಬಹುದೊ? ಒಂದೇ ವರ್ಗದ ಗದ್ದೆಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಇನ್ನೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಗಡಿಕಲ್ಲುಗಳು ಹಾಕುವದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯಾಸವು, ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳ್ಯ ಕಲ್ಲುಗಳ ಕ್ರಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮ ಬರುವದು. ಭೂಮಿಗಳು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಪ್ಪು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಡುಕರೆಯ ಉಪಯೋಗ ಬೇಕು. ಬೊಂಬೈ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಾಡುಕರೆ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಇಡುತ್ತಾರೆ.

ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು. ಬೊಂಬೈ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ದರ್ಬಾರ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು. ನವಕರರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವದು ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಖರ್ಚುಗಳು ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ರಹಿತರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಿಧದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಿಂದ ಕೊಯಿದು ತರುವ ಬಾಳೆ ಎಲೆಗೆ ಸಹ ಸುಂಕ ಉಂಟು. ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಹಾಗೆ ಇರಲಿ. ಕಾಡುಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಕಾರದವುಗಳೇ. ನಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ವರ್ಗದಾರರು ತಮ್ಮ ಕೈಯ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯ ನೆರಕರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡುಕರೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳು ಅವರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದೀತು. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಬೊಂಬೈ ಸರಕಾರದವರು ಮದುವೆ ಔತಣಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತುಳು ಜನರು ಮಲಯಾಳಿ ಮಾಪಿಳೆಗಳಾಗಿ, ಕನ್ನಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಹ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಅಳಿಯಸಂತಾನದ ಭೂತಾಳವಾಂಡ್ಯರಾಯನ ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳೆಗಳೂ ಮರಮಕ್ಕತಾಯವೆಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವೂ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮೂಲವೆಂಬ ಆಚಾರವೂ ಇದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳು ದಿನೇದಿನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕಟ್ಟಳೆಗಳಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮೂಢ ಜನರ ಹಟದಿಂದಲೂ ಹುಟ್ಟುವ ವ್ಯಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ತೀರ್ಪು ಮಾಡುವದು ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯಾಸವೇ ಸರಿ. ಮಲಬಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು ವಿಶೇಷ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಅನುಭವವಿದ್ದ ಜಡ್ಜಿಗಳು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುದಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಎನೂ ಇಲ್ಲಿಯ ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯದವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯಗಳು ಶಿಕ್ಕಿದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾದೀತು. ಸಿವಿಲ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ರೆವನ್ಯು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಮೇಲಧಿಕಾರಸ್ಥರು ಹೊಸಬರಾದರೆ, ಅವರು ಅನುಭವ ತಿಳಿಯುವ ವರೆಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೀತು. ಯಾವ ತರವಾದರೂ ನಷ್ಟವು ರಹಿತರಿಗೆನೇ.

ಬೊಂಬೈ ಪಟ್ಣವು ಮದ್ರಾಸಿಗಿಂತ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದೂರವು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸುಲಭವಾದ ದಾರಿಯು ಹಡಗದ ಮೇಲೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ವರ್ತಮಾನ ನಮಗೆ ಬೇಗ ಶಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ವಶಾಲಾಪರೀಕ್ಷೆಯು ಬೊಂಬೈ ಪಟ್ಣದಲ್ಲಿ ವಿನಹ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಫ್. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಿ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದ ಬೇಕಾದರೆ, ಬೊಂಬೈ ಮಹಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಿಯ ಬೇಕು. ವಿಶೇಷ ನಿರಖಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೊಂಬೈಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ. ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ

ದರೆ ಆಯಿತು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರು ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುವ ವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವದು ಆದೀತು. ಹ್ಯಾಗೂ ಸರಕಾರ ನವಕರರ ಬಡ್ತಿಗೆ ಅಭ್ಯಂತರ. ಬೊಂಬೈಯ ಹೊಸ ಗುರ್ತುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಲಾರಂಭಿಸ ಬೇಕಾದೀತು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಇನ್ನು ಯಾವ ತರದ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ರಹಿತರ ಮೇಲೆ ಬರುವವೋ ಎಂಬದು ಈಗ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸ ಕೂಡುವದಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವು ಬೊಂಬೈಗೆ ಆದಂದಿನಿಂದ ಅದು ಎಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ? ಬೊಂಬೈ ಸರಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುವದು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೇರೆ ಸ್ಥಿತಿ ಹ್ಯಾಗೆ ಉಂಟು? ನಮ್ಮ ವಾಚಕರೇ ಗ್ರಹಿಸಲಿ. ಹ್ಯಾಗೆ ನೋಡಿದರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸುವದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವಾಗದು. ಈಗವಿರುವ ಹಾಗೆ ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆನೇ ಇರುವದು ಲೇಸು ಎಂತ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

THE MEMORIAL OF THE

INHABITANTS OF SOUTH CANARA.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜನರ ಮನವಿ.

ಮದ್ರಾಸ ಸೆಂಟಜೊರ್ಜ್ ಕೋಟೆಯ ಆಲೋಚನಾಸಭೆಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥ ಮತ್ತು ಗವರ್ನರವರಾದ ರ್ಯಾಟ ಹೊನರೆಬಲ್ ಫ್ರೆನ್ಸಿಸ್ ಬೆರನ್ ನೇಪಿಯರ್, ಕೆ. ಟಿ., ಪ್ರಭುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನಕ್ಕೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವರ್ಗದಾರರೂ ಸಾವಕಾರರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿವಾಸಿಗಳೂ ಬಹು ಅದಬಿನಿಂದ ಬರಕೊಂಡ ಮನವಿ.

ಪ್ರಭುಗಳವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ.

ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ಈ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಹಿತರೆಲ್ಲರು, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಶೇರುವ ಆಲೋಚನೆ ಉಂಟೆಂತ, ಕೇಳುವದರಿಂದ ಇದು ಶೇರಿಸುವದು ಅನಾವಶ್ಯಕವು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಒಳ್ಳಿತಕ್ಕೆ ಕೇಡು ಆಗುವದೆಂತ ಪ್ರಭುಗಳವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ತರುವದಕ್ಕೆ ಬೇಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬ್ರಿತ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಶೇರಿದಂದಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ಆಚಾರಗಳೂ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಜನರ ಇಂಗಿತ ಒಳ್ಳಿತಗಳು ತಿಳಿದು ಜನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರಿಂದ ಆಳಲ್ಪಟ್ಟದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಗಳಿಗೂ ಜನರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕೂ ಸರಿ ಬೀಳುವ ಕಾನೂನುಗಳು ಆಗ್ಯಾಗ್ಯೆ ವಿಧಿಸಿ, ಈಗವಿರುವ ಆಳುವಿಕೆಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟರುತ್ತದೆ. ಈ ಭದ್ರವಾದ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕೋರ್ಟ ನಡವಳತೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಆಸ್ತಿಗಳು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳೋಣಾಗಿದೆ.

ಟಿ. ಲ. ಬ್ಲೈನ್ ಸಾಹೇಬರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲ್ಲೆಕ್ಟರು ಆಗಿರುವಾಗ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಶೇರಿಸುವ ವಿಷಯ ಅನೇಕ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ನಡದು ಜನರ ಗುಣಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೇಡೆಲ ಸಾಹೇಬರು ಕಲ್ಲೆಕ್ಟರರಾಗಿರುವಾಗ, ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ತಿರಿಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ಎರಡು ಆಧಿಪತ್ಯಗಳ ಗಡಿಗಳು ಹಾಕಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವು ಬೊಂಬೈ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವು, ಅರಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಊರುಗಳ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರಧಡದ ನಡುವಿನಲ್ಲಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆ ಇರುತ್ತದೆಂತಲೂ, ಆ ದವಸಿನಿಂದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡಿಸುವ ಬೊಂಬೈಯ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜಧಾನಿಯಿಂದ ತರಿಸುವದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವದರಿಂದ ಅಂಥ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುವದಿಲ್ಲ.

ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬೇವೂರಿಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಹೊಗೆಧಂಡಿ ಮಾರ್ಗವಾದದರಿಂದ, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಸಮುದ್ರದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯಾ ನಡುವ್ರಾಂತ್ಯದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಶಾಲ್ಯ, ಕಡಪೆ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೀಳುವ ಅನೇಕ ದವಸಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರುವ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೊಗೆಧಂಡಿಯ ಮಾರ್ಗವು ಕಣ್ಣನೂರು ಮತ್ತು ಮಡಿಕೇರಿಗೆ ಮುಂದರಿಸಿದರೆ, ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಈ ದೇಶದ ಸುಭಿಕ್ಷವೂ ವೃದ್ಧಿ ಆದೀತು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡವು ಬೊಂಬೈಗಿಂತ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಸಮೀಪವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಟಪ್ಪಾಲ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಬೊಂಬೈಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ದುಬಾರೆ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಬೊಂಬೈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರಯಾಣವು ಸಮುದ್ರಮಾರ್ಗವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೀಳುವ ಘೋರವಾದ ಮಳೆಯ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ವರುಷ ಪ್ರಯಾಣಕ್ಕೆ ಏನು ಉಪಾಯವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿನಹ ಮಂಗಳೂರ ಆಳವೆಯು ಪಾರಾಗುವದು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಭೂಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಊರುಗಳಿಂದ ಹೋಗುವದಕ್ಕೆ ದೀರ್ಘ ಕಾಲವು ಬೇಕಾಗುವದಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳು ಸಂಭವಿಸುವವು. ಮಡಿಕೇರಿ ದಾರಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಹೋಗುವ ಮಾರ್ಗವು ಪ್ರಯಾಣಸ್ಥರಿಗೂ ಸಾಮಾನು ತೆಗದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಧಂಡಿಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಸಂಗತಿಗಳ ಕೂಡ ಇದು ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗದ್ದು; ಯಾಕಂದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮೊರೆ ಇಡುವದಕ್ಕೂ ಯಾ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುವದಕ್ಕೂ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ತ್ವರಿಯದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವದೆ.

ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದವರು ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಬೊಂಬೈ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ ಸರಕಾರದ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಯಾಕಂದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಭೂಮಿಗಳ ರೀತಿಯು ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ; ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೀತಿಯೂ ಮರ್ಯಾದೆಗಳೂ ನೆರೆಕರೆಯ ದೇಶದ ಜನರ ಹಾಗೆ ಇರುವದಿಲ್ಲ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅದರ ಅನೇಕ ವಿಶೇಷ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಕೂಡೆ, ವಿಶೇಷವಾದ ಶಾ

ಸ್ತ್ರಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾಮೂಲಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅಳಿಯಸಂತಾನ, ಮರುಮಕ್ಕತ್ತಾಯವೆಂಬವುಗಳು ಹಿಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣುಮೂಲವೆಂಬದು ಮಾಪಳೆಯರಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಇವು ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ನ್ಯಾಯಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ನಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು ಬೊಂಬೈ ರಾಜಧಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವರು ಹಲವು ತಲೆಯಾಂತರ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮದ್ರಾಸ ರಾಜಧಾನಿಯ ಕೈಕೆಳಗೆನೇ ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು ತಕ್ಕ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಪರಾಂಬರಿಕೆ ತೆಗದು ಕೊಂಡ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಅನೇಕರು ಆಲೋಚನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ರೆವನ್ಯು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದು, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಖಾತೆಗೆ ಶೇರಿಸುವದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡವರಿಗೆ ಇಂಥವರಿಂದ ಆಗುವ ಉಪಕಾರವು, ಮತ್ತು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜೆ ಇದ್ದು ಅನುಭವ ಪಡ ಕೊಂಡ ಅನೇಕ ರೆವನ್ಯು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರ ಮತ್ತು ಜಡ್ಜರ ಸಹಾಯವು ತಪ್ಪಿ ಹೋದೀತು.

ಪ್ರಭುಗಳವರಿಗೆ ಮನವಿ ಬರ ಕೊಂಡವರು, ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಶೇರಿಸುವದರಿಂದ ತಮಗೆ ಇರುವ ಸಂಘ ಸಂಬಂಧದ ಯಾ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧದ ಯಾ ರಾಜಭಾರ ಸಂಬಂಧದ ಯಾ ಇತರ ಸಂಬಂಧದ ಬಂಧನೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುವದರಿಂದ, ಇದನ್ನು ಬೊಂಬೈ ಖಾತೆಗೆ ಕೊಡುವದು ಅವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲವೆಂತಲೂ, ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಳ್ಳಿತನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದವರ ಹಾಲಹವಾಲು ತಿಳಿದ ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೆಳಗೆ ಸುಖದಲ್ಲಿದ್ದು ಈ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ತೃಪ್ತಿ ಪಟ್ಟರುತ್ತಾರೆಂತಲೂ, ಪ್ರಭುಗಳ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವದಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಈ ಮನವಿಯನ್ನು ಪ್ರಭುಗಳು ಅವಶ್ಯ ಕಂಡರೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಆಫಿಸ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟರವರಿಗೆ ದಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಬಹು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಮನವಿಗಾರರು ಸದಾಕಾಲ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದಸ್ಕತುಗಳು.

THE FORTNIGHT.

ಪಕ್ಷಸಮಾಚಾರ.

ಈ ಪಕ್ಷದ ಕಡೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶೇಷವಿತ್ತು. ಇದು ಕೆಲವು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೇದು; ಆದರೆ ಬೈಲುಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಕೆಟ್ಟದು ಎಂತ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಜ್ವರವು ಹುರು ಆಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತವೆ.

ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೀರುತ್ತೆಂಬ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಜನರು ವಿಸ್ಮಯ ಖಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳದ 7ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ಮಂಗಳೂರ ಬಂದರದಲ್ಲಿರುವ ಅಬ್ಬುಬಕರ ಸಾಹೇಬರ ಸಾಳಿಗೆ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರಹಿತರೂ ವರ್ತಕರೂ ಕೂಡಿದ್ದರು. ರಾಜಶ್ರೀ ಮಸ್ಕರೆಂಞರವರು ಅಸ್ವಸ್ಥ

ನದಲ್ಲಿ ಕೂತು, ಲಾ. ರಾಮರಾಯರು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಬೊಂಬ್ಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವದರಿಂದ ಆ ಸುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸಂಗಿಸಿದರು. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬ್ಬೈಗೆ ಶೇರಿಸ ಬಾರದೆಂತ ಮದ್ರಾಸ್ ಗವರ್ನರ ಬಹದುರವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂತ ನಿಶ್ಚೈಸಿದರು. ಈ ವಿಷಯದ ಸರ್ವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಗೃಹಸ್ಥರನ್ನು ಹೆಕ್ಕಿ ತೆಗದು, ಒಂದು ಕೂಟವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯರಾದವರು: ರಾಜಶ್ರೀ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಬಾಬಣ್ಣಯ್ಯ, ನಾರ್ಣಪ್ಪೈ, ನೆಲ್ಲಿಕ್ಕಾರ ಶಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ, ಮಸ್ಕರೆಂಞ, ಲೊರೆನ್ಸ ಪ್ರಭು, ಅಬ್ಬುಬಕರ ಸಾಹೇಬು, ಅಲಸೇಟ ಮತ್ತು ಕೊಡಿಯಾಲಬೈಲ ದೇವಕೆಟ್ಟೆ. ಈ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಲಾ. ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ನೇಮಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಸಮಸ್ತ ಜನರು ಸಮ್ಮತಿ ಪಟ್ಟು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಬಿನ್ನಹವು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಅರ್ಜಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ದಸ್ಕತುಗಳು ಹಾಕಿದ ಕಾಗದಗಳು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಬಳಿಗೆ ಫ್ರೀಪ್ರದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕೆಂತಲೂ, ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಯ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೋಷವಿರುವವರು ಹಣ ಕೊಡ ಬಹುದೆಂತಲೂ, ಮತ್ತು ತುಮಾರು 10 ಸಾವಿರ ದಸ್ಕತುಗಳು ಆದ ತರುವಾಯ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕೆಂತಲೂ ನಿಶ್ಚೈಸಿದರು.

ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಲ್ಲೆಕ್ಟರರು ಸುಳ್ಯೆ ಅತ್ತಲಾಗೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ತಲಾಶಿ ಬಗ್ಯೆ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಿದ್ಯಾಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 2 ಶನಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮದ ದಿವಸ ರೆವರೆಂಡ ಹೆಸ್ಸೆ ಧೊರೆಗಳು "ಕೆಳ್ನಪಿಯರ ಸುತ್ತು ಪೈಬಲ" ವಿಷಯವಾಗಿ ಓದಿದರು. ಅಸ್ಸಾನದಲ್ಲಿ ಪೊಲಹೌಸ ಸಾಹೇಬರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇವರ ಅಂತ್ಯದ ಪ್ರಸಂಗ ಕೇಳಿ ಕೂಡಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಾಯಿತು. ಮತ್ತೊಂದು ಶನಿವಾರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬ್ಬೈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವದರ ಕುರಿತು ತರ್ಕವಾಯಿತು.

ಮದ್ರಾಸ ಜೇಳ್ ಜನ್‌ಟಿನ್ ಸರ ಕೊಲಿ ಸ್ಕೊಟ್ಲಿಂಡ ಸಾಹೇಬರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ರಾಜಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಮಹಾರಾಣಿಯವರು ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು, ಮತ್ತು ಅವರ ಕೆಲಸವು ನೊರ್ತವೆಸ್ಟ ಪ್ರೊವಿನ್ಸುಗಳ ಹೈಕೋರ್ಟ ಜಡ್ಜರಾದ ಸರ ಓಲ್ಟರ ಮೋರ್ಗನ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಆಯಿತು. ಇವರಿಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 5000 ರೂಪಾಯಿ ಶಿಕ್ಕುವದು.—"ಮದ್ರಾಸ ಮೈಲ್."

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಬೊಂಬ್ಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ವರ್ತಮಾನವು ನಿಶ್ಚಯವೊ ಏನೆಂಬದನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂಗಳೂರ ಬಂದರದ ಸಾವಕಾರರು ಸುರಪುರ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪ್ರಭುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಗವರ್ನರ ಜನರಲರವರಿಗೆ ತಂತಿದ್ವಾರ ಕೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಆ ವಿಷಯ ಏನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂತ, ಉತ್ತರ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಸೆಕ್ರಟೆರಿ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟರವರು ಗವರ್ನರ ಬಳಿಯ ಇವ್ವಾದರೂ ಕೇಳಿದೆ ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡವು ಬೊಂಬ್ಬೈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವಾಗ್ಯೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕ ಸರಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳೋಣಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನಾವು ಕಳೆದ ಪಕ್ಷಸಮಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತಹಕಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಕಳವಿನ ಕುರಿತು ಬರದಿದ್ದೆವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ದ್ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಂತ ನಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ತಲಪಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದ್ವ್ಯರ್ಥವೆಣಿಸಿ ನಾವು ಬರದದ್ದಲ್ಲ. ತುಳಸಿದಾಸರಲ್ಲಿ ದರೋಡೆಕಳ್ಳವಾಗಿ ಹೋದ ಜಿಂದಿಗಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಪೂರಾ ಶಿಕ್ಕಿರುತ್ತದೆಂತ, ಕಳ್ಳದ ಅಂಕೆಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮುಂಚೆ, ತಿಳಿದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಗೂ ಈ ತಲಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಬಹಳ ಸಾಹಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

135

CORRESPONDENCE.

ಲೇಖನಗಳು.

(ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ಪಾತ್ರರಲ್ಲ. ಸು. ಕ.)

ಮಹಾರಾಜಶ್ರೀ ಸುಬೋಧಿನೀ ಕರ್ತರಿಗೆ.

ಸ್ವಾಮಿ;

ಬಿನ್ನಹ.—ಅದಾಗಿ; ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದಲೂ ಧಾರವಾಡ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಸ್ಥನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ; ನನ್ನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯು ಅದಾದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಹೊಗಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನ್ಯೂಜೀಲಂಡ್ ನಡುಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾಡು ನಿವಾಸಿಗಳಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನೀತಿನಡತೆಗಳೂ, ಸ್ನೇಹ ಮನುತೆ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಗಳೂ ಇಲ್ಲದವರಾಗಿ ಬಾಲ ಇಲ್ಲದ ಪಕುಗಳಂತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜನರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತರಾದ ಕೆಲವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ; ಅವರ್ಯಾರಂದರೆ—

ಆಚಾರ್ಯರು ಎಂಬ ಡಂಭಾಚಾರದ ನಾಮವನ್ನು ಧರಿಸುವ ವೈದಿಕರು. ಅವರಿಗೆ ವೇದಕಾಸ್ತ್ರ ಪುರಾಣವೆಂಬವುಗಳು ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರ ವಿದ್ಯೆ ಎಲ್ಲ ಅವರ ಗೂಟನಾಮದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗಗಳು ದೇಶಾವರ, ಪೋಟಿಕತಿವೆ, ಕಳ್ಳತನ. ಅವರು ದೇಶಾವರ ಬೇಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ವಿಧಿಗಳು ನಾನಾ ತರದವು ಉಂಟು; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: ಶ್ರೇಷ್ಮನೆಂದೆನ್ನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಒಬ್ಬ ಆಚಾರ್ಯ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರೊಡನೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವದುಂಟು. ಆ ಗೃಹಸ್ಥನು ಯಾವದಾದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಚಾರ್ಯರು ಅವನನ್ನು ಕಂಡ ಕೂಡಲೇ ಹೊಸ್ತಲದಲ್ಲಿಯೇ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಾರೆ. ನೋಡಿರಿ, ಇವರ ಜ್ಞಾನ! ತಾವು ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣರೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೊ, ಅದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವರೆಂದು ಭಯ ಪಡುವರು. ಅವರ ವೋಕೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಟ್ಟಹಾಸ ನೋಡಿದರೆ, ಪಾವಕೇರು ಗೋಪಿಚಂದನ ತೇಯಿದ ನಾನಾಸ್ರೆ ಕೇಶ ಪರ್ಯಂತ ನಾಮಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು, ಹುಬ್ಬುಳಿಯಲ್ಲಿ ನೆಯಿದ ನಾಲ್ಕು ಬಟ್ಟು ಅಂಚಿನ ಧೋತ್ರವನ್ನು ಹೊದ್ದು, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾವನಾದರೂ ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದರೆ, ಅವನನ್ನು ತಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಇವರು ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರು. ಕೆಲವರು ಕೆಕಲಾತಿ ಕುಂಚಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೊದ್ದು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೊಣ್ಣೆ ಧರಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವದುಂಟು. ಅವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಾದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಣರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಚೋರವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬನು ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮನೆಗೆ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾ ಮೊದಲಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ್ಯೆ, ಅವನ ಜೊತೆಯ ದುರ್ಮಾರ್ಗನೊಬ್ಬನು ಅದೇ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮನೆಗೆ ಶುಕ್ಲವರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅತಿಥಿಯು ನೀರನ್ನು ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಂದರೆ: ಇದೇ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕನ್ನವನ್ನಿಕ್ಕಿದರೆ ಇವನ ಇದ್ದ ಬದುಕೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವದು. ನೋಡಿರಿ, ಅತಿಥಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು! ತನಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟ ಗೃಹಸ್ಥನ ಉಪಕಾರವನ್ನು ನೆನಸುವದರ ಬದಲಾಗಿ ಅವನನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಆಚಾರ್ಯರು ಒಬ್ಬ ಗೃಹಸ್ಥನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಿತರಾಗಿ, ದೇವಪೂಜೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಅಶನವನ್ನು ಮಾಡುವದುಂಟು. ಗೃಹಸ್ಥನ ಹೆಂಡತಿಯು ಸ್ನಾನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಹೋದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ಕಳ್ಳಚಿ

ಟ್ಟಿ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಕದ್ದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪೇಳ್ಕೆ ಕಳ್ಳವಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅವರು ತರುವ ನೆವನಗಳ ನೋಡಿರಿ!. . . ಗೃಹಸ್ಥನ ಹೆಂಡತಿ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಳೆಂಬ ಪೇಳ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ಗೃಹಸ್ಥನು ಒಡವೆ ಹೋದದ್ದಲ್ಲದೆ, ಮಾನ ಹೋಗುವದೆಂಬ ಅಂಜಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಯಿದೆ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ ಮೇಲೆ ಜಾರ್ಜಿ ಹಾಕಲಾರದವನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಯ್ಯೋ ಎಂಥ ನೀಚ ಜನರು! ಇವರಿಗಿಂತ ನೀಚರು ಸಕಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸುಬೋಧಿನಿಯ ಕರ್ತರೇ, ಇಂಥ ಅಪಾಯಗಳು ಆಗದ ಹಾಗೆ ಏನು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕು? ಗೃಹಸ್ಥರು ಆಜಾರ್ಯರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರೆ, ಕನ್ನ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ; ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ, ಈ ಅವಸ್ಥೆ. ಅವರು ಖೋಟಿಕತಿವೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುವದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಆಗುವವು. ಇವರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರಿಯುವೆನು.

ಧಾರವಾಡ. ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯನಾದ
ರೊದ್ದ.

(ಎಲ್ಲಾ ಆಜಾರ್ಯರು ಅಂಥಾ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನೆನಸುವದಿಲ್ಲ; ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥವರು ಆಜಾರ್ಯರಲ್ಲ, ಅನಾಜಾರ್ಯರೇ.—ಸು. ಕ.)

ವಿನಂತಿ.—ಈ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುನಶಿಪಲ ವ್ಯಾಸ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ, ಗಾಡಿಯ ಖರ್ಚಿಗಾಗಿ, ತಿಂಗಳಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂತ ವಿಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂತ ಕೇಳ್ಗುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚು ಇದ್ದು ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಹೊಸತಾಗಿ ಯಾವ ಬಗ್ಯೆಂತ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ನಾವು ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮುನಶಿಪಲಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವು ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ: ಕೆಲವು ಮಾರ್ಗಗಳು ಮಾತ್ರ ಪದೇ ಪದೇ ದುರುಸ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಇವುಗಳು ಜನ್ನಾಗಿ ಖಡಿಯದೇ ಇದ್ದದರಿಂದ, ಬೇಗ ಹಾಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಇಡ್ಡು ದೊಡ್ಡ ಶಹಾರಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವರೆಗೆ ದೀಪಸಳು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇಡಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವದು ಕಷ್ಟವು. ಜನೋಪಕಾರವಾದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳು ಮುನಶಿಪಲಿ ಅಂದರೆ ಪಟ್ಟಣ ಹಸನ ಮಾಡುವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುತ್ತವೆ; ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಮ್ಮಿಶನರುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಜನಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂಥವು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಿಂದೆಯೇ ಸರಿ. ನಮ್ಮ ಮುನಶಿಪಲಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಪಾಟಗಳು ಆಗುವಂಥಾದ್ದು ಅವಶ್ಯವಿರುತ್ತವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ್ಯೆ ಕಾವು ಊರ ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರಾಗಿ ಕಂಣ ಮುಂದೆ ಆಗುವ ವಿಷಯಗಳು ಚರ್ಚಿಸದೆ ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತೀರಿ?

ತಮ್ಮ ವಿಧೇಯ ಸೇವಕ,
ಒಬ್ಬ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವನು.

GLEANINGS FROM OUR CONTEMPORARIES.

ವರ್ತಮಾನಸಂಗ್ರಹ.

ಈಗ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಾಖು ಶಕಿಪದ ಬೆನರ್ಜಿ ಎಂಬವರು ತಾವು ಬ್ರಿಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ, ತೀರಿ ಹೋದ ರಾಜಾರಾಮಮೋಹನರಾಯರ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಕಂಡೆನೆಂದೂ, ಅದು ಈಗ ಹಾಳು ಬಿದ್ದ

137

ದರಿಂದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವದಕ್ಕೆ "ಇಂಡಿಯನ್ ಮಿರರ್" ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ತೇಖನ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.—"ಮದ್ರಾಸ ಮೈಲ್."

ಸರ ದಿನಕರರಾವ್.—ಇವರಿಗೆ ರೇವಾ ಎಂಬ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅರಸರು, ತಾನು ಅಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳವು ರಾಜಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವೆಂತ ತಿಳಿದು, ಇವರ ಸ್ವಾಧೀನ ಈಗ ಇಡಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಬಹಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ರಾಜಕಾರಣಿಯು. —"ಪಾಯೊನಿರ್."

ನೇಟಿಯರ ಪ್ರಭುಗಳವರ ಸಂಚಾರ.—ಗವರ್ನರ್ ಬಹದುರವರು ದಕ್ಷಿಣದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವಾಗ, ತ್ರೆಂಕ್ವೆಬಾರ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹೋಗುವರು, ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಕಲವೆಂಬ ಪ್ರೆಂಚರ ಊರನ್ನು ನೋಡುವರು.

ಮದ್ರಾಸ ಹೊಗೆಬಂಡಿ.—ತುಂಗಭದ್ರ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಮಾನು ಬರುವದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಗೆಬಂಡಿ ಮಾರ್ಗವಾದದರಿಂದಲೂ ಮದ್ರಾಸ ಇತ್ತಕಡೆ ಬಂದು ಹೊಸ ಕಟ್ಟೋಣವು ಕಟ್ಟ ಬೇಕೆಂತ ನಿಶ್ಚೈಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 5000 ರೂಪಾಯಿ ತಗಲುವದು.

ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಾತಿಪ್ರೇಷ.—ಕೈಕೆ ಕೊವಿಲಗಮ ರಾಜರು ಕಲ್ಲಿಕೋಟೆಯ ಮುನಿಶಿಪೆಲ ಕಮ್ಮಿಶನರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ಏನಂದರೆ: ಕೆಲವು ವರುಷಗಳ ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವು ಖಾಸಗಿ ಎಂತ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಯಾಕಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೀಳುಜಾತಿಯವರು ನಡೆಯುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮೇಲುಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀಳುವದರಿಂದ ಅಕುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಹಕ್ಕು ಮೇಲುಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು.—ಇದಕ್ಕೆ ಕಮ್ಮಿಶನರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಬ್ಬೇನಂದರೆ: ಮಾರ್ಗವು ದುರುಸ್ತು ಮಾಡುವಾಗ ಕೀಳುಜಾತಿಯವರು ಮಾಡಿದರೂ, ಆಗಾದರೂ ಮಾರ್ಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೂರು ವರ್ಷದ ವರೆಗಾದರೂ ಏನೂ ಆಕ್ಷೇಪ ತೆಗೆಯದರಿಂದ, ಜನರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಮಾಡ ಬಾರದು ಎಂತ, ಅರ್ಜಿ ತೆಗದು ಹಾಕಿದರು.—"ಸ್ಟೆಂಡಾರ್ಡ್."

ಏವತ್ತೈದು ವರುಷಗಳ ಹುಕುಂ.—ಏವತ್ತೈದು ವರುಷಗಳ ನಿಬಂಧನೆಯು ಬೇಡ ಮತ್ತು ಚಲಾಯತರಿಗೆ ತಾಸುತ್ತದೆಂದು ಎಕೌಂಟಾಂಟ ಜನರಲರವರು ಸರ್ಕಿಲಾರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.—ಸದರ್.

ಅಸಿಸ್ಟಾಂಟ ಸರಜನ ಸುಪರ್ತ, ಎಮ್. ಬಿ. ಇವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ್ಗಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪಟಾಲಮುಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾಕೆ? ಎಂಬುವದು ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣವು ತಿಳಿಯುವದಕ್ಕೆ ನಾವು (ದಿಲ್ಲಿ ಗಜೆಟ) ಸಂತೋಷ ಪಟ್ಟೇವು. ಇವರು ಹಿಂದು ಅದದರಿಂದಲೋ? ಹಾಗಾದರೆ ಇವರು ವಿಶಾಯತಿಯ ಆಫಿಸರ ಸಂಗಡ ಶೇರದ ಒಂದು ಶಿವಿಲ ಕೆಲಸ ಹುಡುಕ ಬೇಕು. —"ನೆಶನೆಲ ವೇಪರ್."

ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೇಟಿವ ಎಡ್ವೋಕೇಟರು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿನಿಂದ ಬರುವರು. ಇವರು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಖಾಖುಗಳು ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುವದು.—ಖಾಖು ಶ್ರೀನಾಥದತ್ತ ಮತ್ತು ಅಘೋರನಾ

ಥ ಚತರಜಿ ಎಂಬ ಪೈಸಿದೆನ್ನಿ ಕೊಲೆಜಿನಲ್ಲಿಯ ಹುಡಗರು ಸುಮತ್ರವೆಂಬ ಅಗಬೋಟಿನ ಮೇಲೆ ಇಂಗ್ಲಾಂಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. "ಇವರು ಜಿಲಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರ" ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂಡಿಯದ ಸಿವಿಲ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕಲಿಯುವರು.—"ಇಂಡಿಯನ್ ಮಿಸರ್."

ಇದ್ದಲು.—ಇದ್ದಲು ಹೈದರಾಬಾದ ನಿಜಾಮರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂತ ಇಂಡಿಯಾ ಗಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟನೆ ಅದೆ.

ಜಯಪುರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ ಬಹದುರವರ ಆಲೋಚನೆ ಸಭೆಯ ಸಭ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ತಿರುಗಿ ನೇಮಿಸೋಣಾಗಿದೆ. ಇವರು ಬಹಳ ಆವರ್ತಿ ಆಲೋಚನೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಇವರು ಈ ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಯೋಗ್ಯ ಅರಸರಿಗೆ ಸ್ಥಳ ಮಾಡ ಬಹುದಿತ್ತು. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಹಿಂದು ಜನರನ್ನು ಸಭ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು ಬಹಳ ಉಚಿತವೇ.—"ಹಿಂದು ಪೆಟ್ರಿಯಟ್."

ಲಂಡನ್ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಜನರಿಗೆ ಇನಾಮು ಶಿಕ್ಕಿತು:—ಫ್ರೆಂಚ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೈಯ ಪಟ್ವಾರ್ಧಿ ಎಂಬವರಿಗೆ; ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಕೆ. ಜಿ. ಗುಪ್ತರೆಂಬವರಿಗೆ; ಗಣಿತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಪುರದ ತ್ರಾಪೊರದರವರಿಗೆ; ಮತ್ತು ಜಿಯೊಲೊಜಿ ಎಂಬ ಭೂಸಮ್ಮಂಧ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರಿಗೆ.

NOTICE.

ಪ್ರಕಟಣೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಮದ್ರಾಸ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಬೊಂಬೈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕೇರಿಸ ಬಾರದೆಂತ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿಯು "ಸುಬೋಧಿನೀ" ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತ ಇರುವವರು ತಮ್ಮ ದಸ್ಕತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕು. ಅರ್ಜಿಯ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಂತಿಕೆಯು ಇಲ್ಲಯೇ ಕೂಡಿಸೋಣಾಸುವದು.

ಲಾ. ರಾಮರಾವ್.

LAW INTELLIGENCE.

ನ್ಯಾಯ ವಿಷಯವು.

ಕಲ್ಕತ್ತ ಹೈಕೋರ್ಟ್.

ಸಿವಿಲ ಅಪ್ಪೀಲ್.

ಮಿಸಲೇನಿಯಸ್ ಕ್ರಮ ಅಪ್ಪೀಲ ನಂಬ್ರ $\frac{2}{1}\frac{4}{8}\frac{5}{7}\frac{5}{6}$.

ವಾದಿ ಚವದ್ರಿವಾಹಿದಅಲ್ಲಿ (ಫೈಸಲೆದಾರ).—ಪ್ರತಿವಾದಿ ಮುಲ್ಲಿಕಯಿನಾಯಕ ಅಲಿ ಯಾನೆ ಚಮ್ಮನ (ಫೈಸಲೆ ಸಾಲಗಾರನು).

ಈ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ ಎಪ್ರಿಲ್ 1ನೇ ತಾರೀಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕೋರ್ಟ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಗ್ಯೆ ಬಂ

139

ದ ವಿವಾದವು, ಫೈಸಲು ಪಡ ಕೊಂಡವನು ಅಮಲ್ಜಾರಿ ಖರ್ಚಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುವ ಮೂರು ವರುಷಗಳೊಳಗೆ ತನ್ನ ಫೈಸಲು ಉರ್ಜಿತ ಇರುವ ಖರ್ಚಿ ಏನೊಂದು ವ್ಯವಹರಣೆ ನಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವಾದದರಿಂದ, ಫೈಸಲೆ ಅಮಲ್ಜಾರಿಯು 1859ನೇ ಇಸವಿ XIVನೇ ಅಕ್ಟ 20ನೇ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಕಾರ ಆತಂಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತೋ? ಎಂಬದಾಗಿತ್ತು. ಫೈಸಲು ಪಡಕೊಂಡವನು ಹೊಂದಿದ ಫೈಲಸು ಜೊಯಂಟ ಫೈಸಲು ಆಗಿಗಿತ್ತೋ? ವ ಅಂಥಾದ್ದು ಮುನಾಮತಹಿಟು* ಮೇಲೆ ವ್ಯವಹರಣೆ ನಡಿಸಿ ಉರ್ಜಿತದಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡೋಣಾಗಿತ್ತೋ? ಎಂಬದು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಸ್ಟಿಸ್ ನೊರ್ಮನ್ ಸಾಹೇಬರು ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಜಡ್ಜರಿಗೆ ವಾಪಸು ಕಳುಹಿಸಿದರು.

ಫೈಸಲು ಆ ವ್ಯವಹರಣೆಗಳಿಂದ ಉರ್ಜಿತ ಇಡೋಣಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲಾ, ವ ಅರ್ಜಿಯು ಅವಧಿಯಿಂದ ಆತಂಕಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂತ ಜಡ್ಜರು ಆಲೋಚಿಸಿದರು.

ಅಪ್ಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಏರ್ಪಡಿಸೋಣಾದ ಸಂಗತಿಯು—ಫೈಸಲು ರೊಯಲ್ ಚಾರ್ಟರಿನಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವಧಿಯು 12 ವರುಷಗಳಲ್ಲದೆ 3 ವರುಷಗಳಲ್ಲಾ ಎಂಬದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪೀಲಾಂಟನ ವಕೀಲನಾದ ಬಾಖು ಅನುಕೂಲ್ ಚಂದ್ರನು ಇದು ಒಳಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲು ಆಗಿರದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲು ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವಾಗಿತ್ತಾದರಿಂದ, ಈ ಆಕ್ಷೇಪ ತಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳಿಲಲ್ಲಾ ಎಂತ ಸೂಚಿಸಿದನು. ಈ ಆಕ್ಷೇಪವು ಕೋರ್ಟ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಾಧಿಸುವದರಿಂದ, ಇದ್ದು ದೀರ್ಘಕಾಲದನಂತರವೂ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬದ್ಧೀಕೃತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಎಂತ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಮೂಲಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಫೈಸಲೆ ಪಡಕೊಂಡವನು ಪ್ರಕೃತದ ಫೈಸಲೆ ನಾಲಗಾರನಾದ ಇನಾಯತ ಅಲಿ ಮುನಾಮತಹಿಟು, ಮುನಾಮತ ಜುಮೆ, ಮುಲಿಕಯಿನಾಯ ಅಲಿ, ಹೊಫಿಸ್ ಅಹಮದ ವ ಬೇರೆ ಕೆಲವರಿಂದ ಭೂಮಿಯ ಅನುಭವ ವ 13 ಆಣೆಗಳ ವ ಜಿಲ್ಲರೆಯ ಮುನಾಫೆಯನ್ನು ಬರ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಯೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ತಂದಿದ್ದ. ಕೇಳ್ಗೋಣಾದ ಹಿಕೇ ಬಗ್ಯೂ ಅಮಲ್ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರ್ಷ ಮಾಡ ಬಹುದಾದ ಮಿಗತೆ ಬಗ್ಯೂ ಆತನು ಒಳಕೋರ್ಟಿನವರಿಂದ ಫೈಸಲು ಪಡ ಕೊಂಡ.

ಮುನಾಮತಜುಮೆ, ಮುನಾಮತಹಿಟು ವ ಬೇರೆಯವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪ್ಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ಒಳಕೋರ್ಟ ಫೈಸಲು ತಬ್ದಿಲ್ ಮಾಡಿ, 13 ಆಣೆಗಳ ಬದಲಾಗಿ 10 ಆಣೆ ವ ಜಿಲ್ಲರೆಯ ದಾಮಗಳ ಭೂಮಿಯ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಫೈಸಲು ಆಯಿತು. ಮಿಗತೆ ಕುರಿತು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹುಕುಂ ಕೊಡೋಣಾಗಲಲ್ಲ. ವ್ಯಾಜ್ಯದ ಖರ್ಚಿನ ವಿಷಯದ ಹುಕುಂ ತಬ್ದಿಲ ಮಾಡೋಣಾಯಿತು. ಕೆಲವು ಪ್ರತಿವಾದಿರನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ವ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂತ ಎಣಿಸಿ, ಅವರ ಖರ್ಚು ವಾದೀ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರು.

ಈ ಫೈಸಲು ಒಳಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲು ಆಗಿರದೆ, ಈ ಕೋರ್ಟಿನವರದಾಗಿತ್ತು ಎಂತ ಸಾಧಿಸೋಣಾಗುತ್ತದೆ. ವ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂತಾ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಒಳಕೋರ್ಟ ಫೈಸಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಬ್ದಿಲ ಮಾಡಿ, ವಾದೀ ದಾವೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಅವನಿಗೆ ವಿಧಿಸೋಣಾಗಿತ್ತು. ಬಾಬು ಅನುಕೂಲನು ತೋರಿಸಿದಂಥಾ ವಾದಿ "ಪ. ಟ. ಒನರಾಯತ್ತ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಸಂಕರದತ್ತಸಿಂಗ" ಇವರ ವ್ಯಾಜ್ಯವು ನಾವು ಪರಾಂಬರಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾದ ಅಪ್ಪೀಲಿನಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಒಳಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸ್ಲಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂತ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿರುವ ಜೇಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಸಾಹೇಬರು ಬರದ್ದಾರೆ. ಫೈಸಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಬ್ದಿಲ ಮಾಡಿದರಿಂದ

---

* ಇದು ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರು.

ವ ಮಿಸ್ತ್ರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರಿಂದ, ಫೈಸಲು ಈ ಕೋರ್ಟಿನವರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಸಂದೇಹ ಇರುವದಿಲ್ಲ ಎಂತಾ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಕೃತದ ಫೈಸಲೇ ಸಾಲಗಾರನಾದ ಇ ನಾಯತನು ಅಪ್ಪೀಲಿಗೆ ಕಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಆತ ಮೂಲ ವ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕ ಕ್ಷೆಯಾಗಿದ್ದ. ವ ಕುರುವಿನ ಕೋರ್ಟ ಫೈಸಲೆಯ ತಬ್ದಿಲಿಯಿಂದ ಸುಣಾಂಶ ಹೊಂದಿದ್ದ; ಮತ್ತು ಅ ದು ಈಗ ಅಮಲ್‌ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವದೊಂ ದು ಹೊಸ ರುಜುವಾತು ಅಥವಾ ಏನೊಂದು ಬೇನೆ ಒಳ್ಳೆ ಸಬಬು ಕಂಡು ಕೊಂಡು, ಪುನರಾಲೋಚ ನೆ ಬಗ್ಯೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುವದು ಯುಕ್ತವೆಂತ ಪ್ರತಿವಾದಿರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದೊಂದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವಕ್ಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದದರಿಂದ ಸದರಿ ಫೈಸಲು ಈ ಕೋರ್ಟಿನವರ ಫೈಸಲಾಗಿತ್ತು ಎಂತ ತಿಳಿ ಕೊಂಡು, ವ ಈ ಕೋರ್ಟ ರೊಯಲ್ ಚಾರ್ಟರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟದರಿಂದ, ಫೈಸಲು ಪತ ಕೊಂಡವನು ಅಮಲ್‌ಜಾ ರಿ ನಡಿಸುವ ಕಾಲವು 3 ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ 12 ವರುಷಗಳಾಗಿರತ್ತವೆ. ಈ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ, ಫೈಸ ಲು ಪತ ಕೊಂಡವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಯ ಉಂಟು ಎಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ.

ಅಪ್ಪೀಲು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಒಳಕೋರ್ಟ ಹುಕುಂ ತಿರುಗಿಸಲಾಯಿತು. ಪ್ರಕೃತದ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯು ಕುರುವಿನಲ್ಲ ಹೇಳಲಲ್ಲಾದದರಿಂದ, ಒಳ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಖರ್ಚು ಪ್ರತಿ ಕಕ್ಷೆಗಾರನು ತಾನೇ ಸಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ 1ನೇ ತಾರೀಕಿಗೂ 15ನೇ ತಾರೀಕಿಗೂ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಡುವದು.

	ರೂ.	ಆ.	ಪೈ.		ರೂ.	ಆ.	ಪೈ.
Per annum ವರ್ಷಕ್ಕೆ	6	8	0		5	0	0
„ Half year ಅರ್ಧ ವರ್ಷಕ್ಕೆ.	3	12	0		3	0	0
„ Copy ಒಂದು ಪ್ರತಿಗೆ	0	6	0		0	5	0

ಖಾಸಗಿ ಇಸ್ಯಾರು ಪ್ರಕಟಿಸುವದಕ್ಕೆ ದರ:

ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಸರ್ತಿಗೆ ಪಂಕ್ತಿ ಒಂದರ 1 ಆಣೇ ಪ್ರಕಾರ ನಿರಖು.

All Communications to be addressed to
L. Ramarao
Hampankatta, Court-Road, No. 22 A.
Mangalore.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಮ್ಬಂಧವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರಿಯ ತಕ್ಕದ್ದು:
ಲಾಭಾದಾಯ ರಾಮರಾವ್
ಹಂಪನಕಟ್ಟೆ, ಕೋರ್ಟರಸ್ತೇ ನಂಬ್ರ 22 A.
ಮಂಗಳೂರು.

PRINTED FOR THE PROPRIETOR BY STOLZ & REUTHER, MANGALORE.
Published by L. Ramarao, Mangalore.

141

No. 1369. Collector's Office on Circuit,
Bettangadi, 12th October 1871.

From

A. McB. Webster Esqre
Ag. Collector of South Canara

To

W. Huddleston Esqre
Secretary to Government
Revenue Department
Fort St. George

Sir,

I have the honor to forward, for the consideration of Government, a Petition addressed to His Excellency the Governor in Council by the inhabitants of this District objecting to the transfer of South Canara to the Bombay Presidency, and requesting that their Petition may be forwarded to the Secretary of State.

2. Accompanying the Petition is a letter from the District Committee in which they state that the Petition is still in course of signature in the District.

3. The members of the District Committee and many of the persons who have signed the Petition are very influential men and large landed proprietors, and fit representatives thereof of the Canara proprietors. I may add also that from my own knowledge the objections to the transfer are general throughout the District.

4 The orders of Government on the Telegram addressed to His Excellency the Governor by Lapenmana Prabhu, have been communicated to him, and in accordance with the order of Government in the Public Department dated the 20th [illegible], No 1456, an official denial of the [illegible] of the rumour will be published in the next District Gazette.

I have the honor to be,
Sir,
Your most obed't Servt

J. Murrell
Ag Head Asst
for Ag. Collector

Ag. H.R.

Received 25 Oct. 1871. No. 1625.

Sir,

I am directed by the Commissioners of Customs to acquaint you that they have observed that the Collectors of Customs have already been authorized from time to time to appoint Landing Waiters in the Outports, and that the Collectors have been able to ascertain, from such Returns as are transmitted, what Vessels may require the attendance of Officers.

I am, Sir,
Your obedient Servant,